

VEZETŐI PROGRAM

1. Bevezető gondolatok

Napjainkban, a társadalomban, a gazdaságban, a járványügyi helyzetben végbemenő változások erőteljes hatással vannak az élet más területére is, így a közoktatásra is. 2013-ig a folyamatos bizonytalanság, a létszámleépítések, a pedagógusokat érintő negatív változások a finanszírozási nehézségek alapvetően befolyásolták az oktatás működési feltételeit, az eredményességi mutatókat iskolánkban. Manapság a járványügyi helyzet írja felül az iskola megszokott rendjét, járványügyi szabályok betartása, betartatása, digitális oktatásra való átállás kihívással kell időről időre szembe néznünk.

Az önkormányzati fenntartás utolsó éveiben felerősödő anyagi megszorítások nehéz helyzet elé állították az olyan falusi kisiskolákat, mint a miénk. Egyre kiemeltebb szemponttá vált a költséghatékony intézményműködés, mely elvárást a jogszabályi változtatások is felerősítették, illetve készítették az iskolákat a takarékos működésre. Ennek következtében a fenntartók racionalizálásra kényszerültek, amely feladatszűkítést, csoportmegszüntetést vont maga után. Ez általában kritikus helyzetet teremtett az érintett intézmények életében, új működési rendet, új szervezeti kultúra kiépítését kívánta meg az adott rendszerben lévőkől.

Ez történt intézményünkben is. Fenntartó Önkormányzataink az Egyesített Óvoda és Bölcsőde Gesztenyés kert Óvoda és Bölcsőde intézményegységben egy csoport indítását kezdeményezték, ezzel együtt a bölcsődét megszüntették, az általános iskolában pedig csoportbontások megszüntetését írták elő. Sajnos a meghozott megszorító intézkedések nem jelentettek olyan mértékű megtakarítást, hogy a következő éveket nyugodtan várhassuk, további takarékosági intézkedések meghozatalára sarkallták az intézményt.

2013-ban iskolánk fenntartója és működtetője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett, amely lényegesen biztosabb alapot biztosított a működési feltételek megteremtésével. Ekkortól az intézmény általános iskolaként működik tovább, az óvodák az önkormányzatok fenntartásában maradtak.

2016-ban a Salgótarjáni Tankerületi Központ lett a fenntartónk. Kezdetektől fogva közvetlen, jó kapcsolat van az iskola vezetése és a tankerület dolgozói között. Kölcsönös bizalomra és tiszteletre épül az együttműködésünk, amely alapja a hatékony, eredményes munkának.

2. Helyzetelemzés

1978 augusztusától, több mint négy évtizede dolgozom pedagógusként Cereden. Ebből 20 évet intézményvezetőként tölthettem. Négy évig, a tanítóképző főiskola elvégzése alatt képesítés nélküli nevelőként tanítottam. 1988-tól 1993-ig a zabari tagintézmény vezetője lettem. Miután a tagintézmény megszűnt, újból a székhelyintézménybe kerültem. 1996 és 1999 között az osztályfőnöki munkaközösséget vezettem. Az 1999/2000-es tanévben a megbízott igazgató helyetteseként dolgoztam, a 2000/2001-es tanévben megbízott igazgatóvá neveztek ki. A következő tanévtől sikeres pályázatok eredményeként igazgatója voltam és jelenleg is vagyok az iskolának. 2015-től mesterpedagógus szaktanácsadóként is dolgozom. Szakterületeim: intézményfejlesztés, kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló nevelésének, oktatásának segítése, tanítói tantárgygondozás. 2017-ben megbízást kaptam vezető szaktanácsadói feladatok ellátására.

Iskolánk Cereden, a magyar-szlovák határ mentén, szép természeti környezetben fekvő településen működik. A nagyvárosi ártalmaktól – környezetszennyezés, zsúfoltság – mentes. Beiskolázási körzetéhez tartozik Szilaspogony és Zabar község, a települések földrajzi elhelyezkedésük miatt szeparált közösséget, mikrotérséget alkotnak. A közös problémák, hasonló körülmények a rendszerváltás óta szoros együttműködésre ösztönzik a települések lakóit, önkormányzatait, akik az intézmény fenntartásáért, eredményes működéséért a mai napig sokat tesznek.

Az intézmény infrastrukturális fejlesztéséhez kitartó munkára, elkötelezett együttműködésre volt szükség, ennek következtében a 2011/12-es tanév első félévében átadták felújított, kibővített intézményünket a helyi közösség számára. A munkálatok következtében jelentős bővülés következett be az oktatásban használt helyiségek számában. Az épületben 8 osztályterem, 4 szaktanterem (informatika, természettudományi, nyelvi labor, technika), 3 kisterem (két fejlesztőszoba, hittanterem), 1 tornaterem, 4 helyiséges könyvtár és orvosi szoba áll rendelkezésünkre. A mindennapos testnevelés feladatainak ellátását jól felszerelt szertárak és sportpálya segíti. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek számára két fejlesztő szoba biztosítja a foglalkozások nyugodt vezetését, melyeknek berendezése a gyermekek igényeihez teljes mértékben alkalmazkodik. Ezekben a helyiségekben gazdag fejlesztő játék gyűjtemény és számítógépek, internet elérés segíti a változatos foglalkozás-vezetést.

Az intézmény infrastruktúrája mindezek következtében még jelenleg is átlagon felüli, hiszen az eltelt években is sok eszközzel gyarapodtunk, 7 interaktív táblával, 2 interaktív tantermi panellel, tanulói laptopokkal, tabletekkel, projektorokkal, nyomtatókkal, fénymásoló berendezésekkel, szavazórendszerrel, intézményi szerverrel rendelkezünk, tornatermünk teljes körűen felszerelt és egyéb a nevelést-oktatást segítő taneszközök is rendelkezésünkre állnak.

A könyvtár számára a felújítás során - az eredeti tervtől eltérően, melyben a raktár és egy kutatószoba mellett egyetlen helyiség állt a használók rendelkezésére – sikerült még egy olvasótermi helyiséget is kialakítani. Ezzel lehetővé vált, hogy a jelenleg 14536 kötettel (ebből 3602 tartós tankönyv) 8 folyóirattal, 278 elektronikus dokumentummal és interaktív tananyaggal rendelkező könyvtárban a jogszabályoknak megfelelően egy osztály elhelyezésére alkalmas, kényelmes kézikönyvtár is segíti az olvasói igények kielégítését, és a NAT elvárásainak megfelelő könyvtárismereti és könyvtárhasználati órák megtartását. A megfelelő tér és az infrastrukturális és humán erőforrások megosztása nem csak a kettős funkciójú (iskola és községi) könyvtár tekintetében előnyös, de az iskolai tartós tankönyvek egységes kezelését is optimalizálja, lehetővé téve a gazdaságos működést.

Egy intézmény alapítását, működését, a szakmai munka mibenlétét az intézmény fenntartója, a specialitást, az egyediséget minden esetben az intézmény pedagógus közössége, annak vezetése határozza meg.

A jó működéshez, működtetéshez a szükséges feltételrendszer megléte szükséges, amely rendszer iskolánként más és más jellemzőkkel bír. Ezek közül a legfontosabbak a munkatársakra és a tanulókra vonatkozó mindazon adatok, jellemzők, melyek döntő módon befolyásolják a pedagógiai munka minőségi mutatóit, az eredményeket. Hasonlóképpen lényeges az a tárgyi feltételrendszer, amelyben az intézmény a napi pedagógiai munkáját végzi.

2.1 A tanulók

A tanulólétszám évek óta fokozatosan csökken, de az intézmény kihasználtsága jónak mondható. A legutóbbi tanévben ismét nagylétszámú első osztályt indítottunk. Az intézmény beiskolázási körzetébe három település, Cered, Zabar és Szilaspogony tartozik. A három település gyermekei a mi iskolánkban tanulnak, nem jellemző, hogy a szülők más iskolát választanak.

A tanulólétszám változását, a kihasználtság mértékét az alábbi táblázat mutatja*:

Tanév	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Tanulók száma	134	139	117	121	111	130
Tanulócsoportok átlagléttszáma 1-4. évfolyam	17	19	15	16	14	18
Tanulócsoportok átlagléttszáma 5-8. évfolyam	22	18	14	15	14	15

A tanulócsoportok száma 8, minden évfolyamon 1-1 osztályban tanulnak a gyerekek. Az alsó tagozaton napközis csoportok, a felső tagozaton tanulószobás csoport működik, a tanulók több mint fele igényli az egész napos ellátást.

A tanulók létszáma ebben a tanévben 130 fő, ebből 98 fő tanuló bejáró az iskola beiskolázási körzetéből. Az osztálylétszámok 10 fő és 29 fő között mozognak. A nemek aránya kiegyenlített, 64 lány és 66 fiú látogatja az intézményt. Az egyéni bánásmódot igénylő gyermekek 80%-a szociális körülményeit tekintve a veszélyeztetett vagy a halmozottan hátrányos körbe tartozik. Falvaink a gazdaságilag elmaradott térségek közé tartoznak: kevés a munkahely, a szülők nagy része a közmunka programban vállal munkát. A lakosság életszínvonala az átlagnál jóval alacsonyabb, az egy főre jutó jövedelem alacsony. Nagy az elvándorlás, egyre növekszik a deprivált társadalmi csoportok súlya. A szülők közül sokan iskolázatlanok, életvezetési problémákkal küzdenek. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink száma 33, a hátrányos helyzetű tanulók száma 44 fő, a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 80 fő. 14 veszélyeztetett tanuló jár az intézménybe, 22 fő beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő és 6 fő sajátos nevelési igényű. Az egyes osztályokban túlkoros tanulók száma összesen jelenleg 9 fő.

Az intézmény pedagógiai munkájának fő irányát, stratégiai céljait, pedagógiai eszközeit nagymértékben meghatározza az, milyen családi háttérrel, képességekkel rendelkező gyermekekkel foglalkozik, milyen starttal kezdenek az első osztályos kisdíákok.

* Az adatok a mindenkori októberi statisztikák alapján kerültek felhasználásra.

A tanulói összetétel összességében még kedvező, szerencsére van majd minden osztályban jó képességű, tanulásra motivált, kötelességtudó gyermek, rendezett, a tanulást támogató családi háttérrel. Ugyanakkor egyes tanulócsoportokban szép számmal vannak olyan alulmotivált, magatartási-viselkedési problémával küszködő tanulók, akiknél a tudás nem érték, a kötelességtudat nem alakult ki, vagy igen alacsony szintű. Az ő esetükben a szülői segítségre sem lehet igazán számítani, mivel az elhanyagolás, tehetetlenség a belefáradás miatt a „családi nevelés pozitív hatása” nem, vagy csak rövid ideig tart.

Az alábbi táblázatban foglaltam össze a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra vonatkozó adatokban megmutatkozó változásokat, mivel a szociokulturális háttér köztudottan meghatározó az iskoláztatásban (mennyire érték a munka és tanulás, az otthoni tanulási feltételek megléte, hiánya, a család értékrendje, attitűdje, odafigyelése, támogatása, stb.), az iskolai eredmények alakulásában, a hozzáadott érték megítélésében.

A szociokulturális háttérhez kapcsolódó adatok:¹

Tanév	2015. okt.	2016. okt.	2017. okt.	2018.okt.	2019.okt.	2020.okt.
Hátrányos helyzetű	30 fő	30 fő	43 fő	25 fő	27 fő	44 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű	51 fő	59 fő	31 fő	40 fő	27 fő	33 fő
Veszélyeztetett	24 fő	28 fő	27 fő	20 fő	16 fő	14 fő
Roma tanuló	99 fő	110 fő	92 fő	94 fő	90 fő	105 fő

Napjainkban a közoktatásban az egyenlő esély biztosításának kulcsszavai az esélyteremtés és az esélyegyenlőség. Jelenleg hat sajátos nevelési igényű tanulónk van, (3 fő enyhe fokban értelmi fogyatékos 3 fő tanulási zavarra veszélyeztetett) a szakértői bizottság javaslatára speciális szakember, utazó gyógypedagógus foglalkozik velük.

Elfogadás, megértés, tisztelet és egyéni bánásmód az egyetlen módja, hogy valós integrációs nevelés jöhessen létre az iskolában. Mi, inklúzióra törekvő pedagógusok támogatjuk a gyerekeket abban, hogy sikereket érjenek el. Miután meggyőződünk egy-egy gyermek egyéni sajátos nevelési igényéről, beilleszkedési, magatartási zavaráról, nehézségeiről, továbblépve erősségeit és gyengeségeit is számba vesszük. Hozzáállásunk nem lehet más, mint elfogadó és támogató, hogy egyben hatékony is lehessen. A gyerekeket az erősségeikben segíteni kell és

ösztönözni őket a továbbfejlődésben, a gyengeségeik feloldásában pedig támogatni szükséges a megfelelő mértéket megtalálva.

Folyamatosan ezt tartjuk szem előtt munkánk során, hogy az iskolánkban tovább mérséklődjön a bukások száma, a lemorzsolódásra veszélyeztetett tanulók száma a tankerületi átlaghoz közelítsen. Egyre több olyan gyermek van a közösségünkben, akik az átlagostól lefelé kilógnak a sorból. Iskolai szervezési, oktatási, nevelési gondjaik nagy többsége hozzájuk kapcsolódik. Ezek a gondok akkor válnak rendkívül megterhelővé, ha ezek a tanulók az osztály nagyobb hányadát alkotják. A gyenge tanulmányi eredményt e csoport tanulóinak többségénél az iskolaérettségük, tudásuk, képességeik színvonala magyarázza. A gyermekek érdemjegyei, értékelésük összhangban vannak egyéb tanulással, viselkedéssel kapcsolatos beállítódásaikkal.

Sajátos nevelési igényű vagy BTMN-es tanulónk nem képesek úgy viselkedni, ahogy a többségi diákok viselkednek. Szükségük van a folyamatos nevelésre, támogatásra és az elfogadásra. Bízunk kell abban, hogy erőfeszítéseink eredménnyel járnak, integrációs törekvéseink jó irányba haladnak tovább.

A tanuló összetétel az utóbbi, s vélhetően a következő években is – a társadalomban végbement, a hátrányos helyzetű településeken élőkét hatványozottan érintő közismert változások, továbbá a falvainkba történő beköltözések hatására – a mi intézményünkben is folyamatosan változik. Várhatóan tovább növekszik a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók száma. Ebből adódóan folyamatosan változó feladatokkal kell szembesülnünk is.

2.2 Az intézmény dolgozói

Az iskola dolgozói:²

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Pedagógusok	16	16	16	15	15	14
Ügyviteli- technikai- dolgozók	5	5	5	5	4	4

¹ Az adatok a mindenkori októberi statisztikák alapján kerültek felhasználásra.

² Az adatok a mindenkori októberi statisztikák alapján kerültek felhasználásra.

Az iskolában öt munkaközösség működik. A munkaközösség-vezetők nagy gyakorlattal rendelkező elismert szakemberek, akik teljes önállósággal látják el területük szakmai munkájának irányítását, az intézményi struktúrában a középvezetői szintet jelentik.

Az alsós munkaközösség tanítóinak kiemelt feladata az alapkészségek kialakítása, fejlesztése, megszilárdítása, a logikus gondolkodás, az értő olvasás, az íráskép fejlesztése.

A felsős munkaközösség erre a munkára építve a gyermekközpontú, a tanulók adottságait figyelembe vevő oktató-nevelő munka folytatását tűzték ki célul, valamint kiemelt figyelmet biztosítanak a tanulásban akadályozott gyermekek oktatására, és a tehetséggondozásra.

A belső értékelési munkaközösség működésének kiemelt célja és feladata a pedagógusokra, a vezetőre és az intézményre vonatkozóan a minőségi munka elősegítése érdekében történő munkavégzés folyamatos segítése.

Az integrált pedagógiai rendszer alkalmazását koordináló IPR munkaközösség a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés, egyéni fejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás, a lemorzsolódás csökkentéséhez, a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, a továbbtanulási esélyének növeléséhez.

Az ökoiskolai munkaközösség a környezeti nevelés hatékony megvalósításának szervezéséért, megvalósításáért felel. Olyan személyiségformálásra ösztönöz, amely kialakítja a környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, amelynek során tanulóink a környezetért felelős személyiséggé válnak. A munkaközösség összehangoló munkája biztosítja minden tanulóink számára a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást. Célunk olyan emberek nevelése, akik a természeti és a társadalmi környezet szépségére nyitottak, ezt értékelni tudják, a természettel együtt tudnak élni. Valljuk, hogy a környezettudatos magatartás kialakítása csak kisgyerekkorban elkezdve hatékony. A munkaközösség hatékony munkájának eredményeként iskolánk büszke tulajdonosa az Ökoiskolai címnek.

A tantestület jól felkészült, munkájukra igényes pedagógusokból áll, fogékonyak az újra, a közös cél érdekében jól együttműködnek. A tantestület alacsony létszámából adódóan több kolléga egy időben történő hiányzása esetén gondot jelentett és jelent a helyettesítések

megoldása. Az iskolai programok, rendezvények koordinálása a kollégák jó hozzáállása, teherbírása miatt megoldott.

Az együttműködés intézményi és egyéni szinteken jó, a formális és informális kommunikáció is eredményes: a havonta rendszeresített tantestületi értekezleteken a teljes közösséget, a munkaközösségi értekezleteken az adott korcsoportokat érintő problémák megbeszélésére kerül sor. A napi, aktuális gondok megoldása haladék nélkül megtörténik. A tantestület tagjai között a kommunikáció őszinte, folyamatos, építő jellegű. A közösségen belül a tudásmegosztás, a jó gyakorlatok átvétele tanórai hospitálások, majd az ezt követő megbeszélések, munkaközösségi foglalkozások, szakmai napok keretében valósulnak meg. Az intézményben zajló egyéb feladat, projekt megvalósításához azokat a személyeket rendeljük hozzá, akik motiváltak, illetve a legkompetensebbek a feladat tekintetében.

Kölcsönösségen alapuló kapcsolat áll fenn az intézmény diákönkormányzata, a nevelőtestület és az iskolavezetés között az iskolai életet érintő döntések (házirend, pedagógiai program véleményezése, könyvtár nyitva tartása, tanítás nélküli munkanap felhasználása, diákjogok érvényesítése, szabadidős programok szervezése, stb.) tekintetében.

A jelenlegi pedagógus létszám összetétele:

Létszám: 13 fő

- Nő: 10 fő
- Férfi: 3 fő

NOKS alkalmazottak száma: 1 fő iskolatitkár és 2 fő pedagógiai asszisztens

A technikai dolgozói létszám: a karbantartási, takarítási feladatokat összesen 3 dolgozó végzi (1 fő karbantartó, 2 fő takarító, lehetőség szerint közmunkás segítőkkel)

Alkalmazotti létszám: 19 fő

Sajnos a férfi pedagógusok száma mindössze 3 fő, melynek okai mindannyiunk számára közismertek. Jelenleg 3 fő óraadó kolléga, egy utazó gyógypedagógus és két pedagógiai asszisztens segíti a munkánkat. Ebben a tanévben szorgalmi időszakban egy tanító és egy matematika, számítástechnika, ének – zene szakos kolléga vonult nyugállományba és a tanévzárást követően még két tanító kollégánő és egy tanár kolléga kezdi meg nyugdíjas éveit. Várhatóan testnevelő kollégánk egy gimnáziumban folytatja pályafutását a következő tanévtől. Két kisgyermekével otthon lévő kollégánkra még egy-két évig nem számíthatunk. Mindenképpen szükséges főállású munkatársak felvétele, mert a kollégák munkatervi feladatai oly mértékben meg fognak nőni, és ügyeleti tevékenységük is olyan jelentősen nő,

hogy az már az alapfeladatok ellátását veszélyezteti. Az üres álláshelyeket folyamatosan pályáztatjuk és nagy figyelmet fordítunk arra, hogy legyenek új kollégáink.

Végzettség szerinti megoszlás:

- Tanítói végzettségű: 7 fő (ebből 3 fő tanári képesítéssel is rendelkezik)
- Tanári végzettségű: 6 fő (egyetemi végzettséggel rendelkezik 5 fő)

Szakvizsgával rendelkezik: 2 fő (fejlesztő pedagógusi, kistérségi tanügy-igazgatási szakértő, vezetői feladatokra való felkészítés, közoktatási vezető).

A nevelőtestületben az új kihívásoknak, szakmai kompetenciáknak való megfelelés igénye a továbbképzési irányultságokban, másoddiploma megszerzésében is megjelenik. Jelenleg egy kolléga gyógypedagógusi végzettség megszerzése céljából az EKE hallgatója.

Pedagógus kollektívánk egyik értékmérője, hogy mindazok, akiknek lehetővé vált magasabb fokozatba lépniük, éltek a lehetőséggel. A 2014-es eljárásban 3 pedagógus vett részt, közülük ketten mesterpedagógusok lettek, egy kolléga pedig ideiglenes Pedagógus II. fokozatba került. A 2015-ös eljárásban újabb 3 kolléga minősítési eljárására került sor, ők is sikeresen teljesítettek. A 2016-os eljárásban további 5 kolléga minősítési eljárására, és egy fő gyakornok minősítő vizsgájára került sor. A többiek minősítési eljárása (2 fő), minősítő vizsgája (2 fő) is lezajlott az utóbbi években. A minősítési eljáráson való részvétel lehetőséggel minden kolléga az első adódó alkalommal sikeresen élt az elmúlt három évben is.

Mind a vezetői, mind az intézményi tanfelügyelet megvalósult 2019-ben. Ennek értékelése az intézmény honlapján olvasható. Ebben a tanévben tanfelügyeleti eljárásban érintett lesz iskolánk két pedagógusa.

Iskolánk személyi állományában folyamatos változások kezdődtek meg, melynek két fő oka az idősödő kollégák folyamatos nyugdíjba vonulása, illetve az intézmény keretein belül magas szintű, szerteágazó képzettséget szerző kollégák továbblépése újabb kihívások felé. A térséget érintő problémák a szervezet másik nagy alrendszerét, a tanulói kört is érinti. A piacképes szaktudással rendelkezők migrációja jelentősen megváltoztatni látszik településeink lakosságának összetételét, így iskolánk tanulóinak szociokulturális hátterét. Az oktatási rendszer fejlesztésének igénye mellett legfőként e tényezők hatására válik szükségessé a szervezet folyamatos fejlesztése.

2.3 Tárgyi feltételrendszer

A nevelő- oktató munkához szükséges tárgyi feltételekkel, az intézmény átlagon felüli szinten rendelkezik.

Ennek elérésére hosszú, kanyargós út vezetett, több sikeres pályázat megírása, megvalósítása, fenntartása nyújtottak, nyújtanak lehetőséget. A mi iskolánk is igyekszik minden lehetőséget kihasználni a forrásbővítésre, amely többek között a működéshez szükséges alapvető beszerzésekhez is szükségesek.

Igyekszünk megfelelni a minden napi élet kihívásainak, elvárásainak, ennek során folyamatosan alakul a szervezeti kultúra is. Tantestületünkre inkább az ösztönző, haladó szellemű légkör jellemző, mint a merev, kevésbé innovatív. A folyamatos szervezetfejlesztés mellett pályázaton való eredményes részvétel, megvalósítás keretén belül új oktatási módszereket is alkalmazunk. A szervezet tagjainak megnyerésére a legjobb módszerek bizonyultak a megbízatás, bevonás a változásba résztvevőként vagy vezetőként. Segített a továbbképzéseken, tréningeken való részvétel, valamint a tantestületi megbeszélések, közös ünnepi rendezvények sora is. Az elmúlt időszak legfontosabb pályázata:

Partnerségben az integrált oktatás kistérségi modelljének kialakítására (Norvég Finanszírozási Mechanizmusok 0092/NA/2008-3/ÖP-6)

A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése az Id. Szabó István Általános Iskolában (TIOP 1.1.1/07/1-2008-0643 és TIOP 1.1.1-09/1-2010-0069)

Kompetenciafejlesztéssel a hátránykompenzáció érdekében a Tarna völgyében (TÁMOP 3.1.4-08/2 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben)

Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása „Hungarikumok” című projekt (TÁMOP 3.3.14 A-12/1)

Tanoda program „Lehetőséget mindenkinek” című projekt (TÁMOP-3.3.9 C-12)

EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben”

Nyertes pályázataink közül legjelentősebb az Észak- Magyarországi Operatív Program – 4. 3. 1/2F-2f-2009-0023, mely lehetővé tette számunkra, hogy korszerű, nevelési-oktatási szempontból minden igényt kielégítő, céljaink megfelelő, tanulóbarát környezetben élhessünk, hogy legyen tornatermünk.

Tanulóink számára is igyekszünk megtalálni azokat a pályázati lehetőségeket, melyek iskolai sikerességüket, motivációjukat elősegítik. Több éven keresztül pályáztunk tanítványainkkal az Útravaló MACIKA programban, de számos tanítványunk élhetett és él az Arany János programok kínálta kedvező lehetőségekkel is. A szerteágazó szakmai feladatok ellátására mozgósítható pedagógus létszám azonban kicsi, így erős a veszélye a kollégák túlterhelődésének.

2.4 A szakmai munka helyzete

2.4.1. Tanulmányi munka, tehetséggondozás és felzárkóztatás

Az intézményben vannak tehetséges, szorgalmas tanulók, akik szép eredményeket érnek el a tanulásban, megállják a helyüket a középfokú intézményekben is. Ennek háttérében hatékony nevelő-oktató munka, a tanórán kívüli lehetőségek biztosítása és odafigyelő pedagógus közösség megléte húzódik meg. A tanulás támogatását segíti a napközi otthon, a tanulószoba, a délutáni felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások és a jól működő, minden igényt kielégítő könyvtár.

A tanulmányi eredmények mutatói:

Évfolyamok	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020
1–4. évfolyam	4,3	4,11	4,06	3,92	4,14
5–8. évfolyam	3,56	3,55	3,52	3,64	3,49
Iskolaátlag	3,61	3,80	3,79	3,78	3,82

A táblázatból kitűnik, az egyenletes, középeztől jobb tanulmányi teljesítmény, a korábban leírtakkal összevetve a hozzáadott érték megléte érzékelhető. A pedagógusok önértékelése szerint „a tanulmányi munka területén szigorúak és következetesek, vagyunk, alapelvünk a pozitív megerősítés.”

A pedagógiai munka során a tantestület valamennyi tagja attitűd tekintetében az elfogadást, a toleranciát, a pozitív megerősítést, az elismerést, módszerek tekintetében a szociális tanulást, a kooperatív technikákat, az élményalapú oktatást, az integrációt, ugyanakkor a differenciált oktatást helyezi első helyre, mint a tanulók motiválásának, sikerélményhez juttatásának eszközét. Pedagógiai Programunk is ezeket az elveket tükrözi.

A tanulók 30-40%-a kap évente valamilyen dicséretet, 20-25 %-uk részesül elmarasztalásban. A diákok közel 7-10 %-a kitűnő bizonyítvánnyal büszkélkedhet, amely az iskola és a szülő számára is nagy öröm.

Továbbtanulás

A tanulók többségét az első helyen megjelölt intézménybe felveszik, többnyire a salgótarjáni gimnáziumokba, szakközépiskolákba, évente 2-3 tanuló megyén kívüli intézményben folytatja tanulmányait. Rendszeresen nyernek felvételt hátrányos helyzetű tanulóink az Arany János Tehetséggondozó Programba, ahol sikeresen folytatnak tanulmányokat.

A továbbtanulók aránya intézménytípusok szerint.

Intézménytípusok	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Gimnázium	4	1	1	1	4
Szakközépiskola	5	5	4	9	4
Szakiskola	7	8	7	7	9

Tehetséggondozás

A tehetség, tehetségígéret értelmezése számunkra azt jelenti, hogy a diák valamilyen területen kimagasló teljesítményt nyújt kortársaihoz képest. Szerencsére az iskola mindenkori kínálata kibővül egy művészeti iskola által kínált lehetőségekkel. Ez a gyerekek életében igen nagy jelentőséggel bír, hiszen nemcsak több lehetőséghez jutnak a szabadidő hasznos eltöltése terén, hanem tehetségük kibontakoztatására, fejlesztésére is teret kapnak.

Az másik saját iskolai lehetőség a média szakkör, ami alapfokú művészetoktatás múltunk továbbélése. Egyéb szakköreink lehetőséget adnak az érdeklődési körökben való elmélyülésre, az ismeretek gazdagítására, a tehetséggondozásra. A testnevelést, a mozgás örömét a tanórai foglalkozásokon kívül a futballtornákon, atlétikai versenyeken való részvétel, és az úszás színesíti. Azt tapasztalom, hogy kollégáim többsége más, tanórán,

szakkörön kívüli lehetőséget is biztosít egy-egy verseny, vagy valamilyen más megmérettetés előtt a tanulók felkészítésére.

A tanulók közel fele kapcsolódik be a házi versenyekbe, illetve a felmenő rendszerű tanulmányi és egyéb versenyekbe, melyeket a salgótarjáni Pedagógiai Oktatási Központ, más oktatási intézmények, könyvkiadók, sportegyesületek, stb. szerveznek. A megyei 1-3. helyezést elérő tanulók száma évenként változik. Évente 1-2 diákunk az országos versenyekre is eljut.

Felzárkóztatás

A heterogén tanulói összetétel miatt különösen nagy jelentősége van a hátránykompenzációnak, valamint az egyéni adottságokra épülő képességfejlesztésnek, mely érinti a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, és a tanulási nehézségekkel küzdő, tanulókat is. Intézményünkben a 2003/2004-es tanévtől az egyéni bánásmódot igénylő gyerekek integrációs nevelési programban vesznek részt. A sajátos nevelési igényű gyerekek szükségletük szerint fejlesztő órákon vesznek részt. A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekekkel 6 csoportban, heti 2-3 órában fejlesztő pedagógus foglalkozik.

Osztályismétlő tanuló 2-3 van az iskolában évente, a javítóvizsgára utalt tanulók száma változó, átlagban 3-5 fő. A velük való foglalkozás ugyanolyan fontos, mint a tehetségekkel való törődés. A kiscsoportos fejlesztésre és egyéni felzárkóztatásra fordított órakeret 26 óra, 10 óra fejlesztő pedagógus által megvalósított, a többi a főtárgyakat tanító alsós és felsős kollégák által. E mellett elsősorban tanórai differenciált fejlesztéssel és a kompetencia alapú oktatás lehetőségének kihasználásával teszünk eleget ezen kötelezettségünknek.

2.4.2 Nevelőmunka

Intézményünk kiemelten foglalkozik a tanulók nevelésével. Nemcsak a művészeti, hanem más nevelési területek (testi, esztétikai, munkára, erkölcsi nevelés, stb.), és feladatok (kötelességtudat, akarat, önfegyelem, kitartás, stb.) is kitüntetett szerepet kapnak mindennapi munkánkban. Kiemelt célunk következetesen betartatni a Házirend szabályait, ennek ellenére vannak rendbontó gyerekek, az ő esetükben mindig újabb és újabb módszerekkel, eszközökkel próbálkozunk a törvény adta lehetőségek kereteit megtartva.

A nevelőmunkát erősíti az iskola profiljához kapcsolódó hagyományos rendezvényeink sorozata, melyek átszövik az éves programot, erősítik a közösséget, élményt nyújtanak tanulóknak, szülőknek egyaránt. Ezek közül a legjelentősebbek a népszokások ápolása: farsang, húsvét stb. A karácsonyi ünnepi műsor, a farsangi műsor és a húsvéti ünneplés egyúttal bemutatkozási, fellépési lehetőséget is adnak a tanulóknak.

Tanórán kívüli, pedagógiai tevékenységgel összefüggő foglalkozások, programok során is igyekszünk kihasználni a rendelkezésünkre álló nevelési lehetőségeket. Élünk a különböző tanulmányi és sportversenyek helyi szervezésének lehetőségével. Az egész napos nevelés keretében az 1-2.-3-4. évfolyamon napközi otthon, a felső tagozaton tanulószoba segíti a gyerekek délutáni tanulását, a szabadidő hasznos eltöltését és ad teret a pedagógusok számára a nevelésre az oktatás mellett. A délutáni foglalkozások palettáját színesíti a Média, valamint a Roma népismereti szakkör, ami szintén a nevelés lehetőségét is kínálja. A salgótarjáni Cogito Általános Művelődési Központ, Hibó Tamás Művészeti Iskola 3 csoportot működtet iskolánkban. Kézműves- és báb foglalkozásokon kapnak lehetőséget a gyerekek az önkifejezésre, képességük kibontakoztatására, kreatív alkotó munkára, intézményünk nevelői vezetésével. A hittan tanulására minden évfolyamon lehetőség van, egy hitoktató és a helyi plébános is tagja a tantestületünknek. A diákönkormányzat működése hosszú évek jó gyakorlatára építve nagy hagyományokra tekint vissza. Kollégáim szabadidő-szervező tevékenységének és pályázati megvalósító munkájának köszönhetően a gyerekek táborozásokon, tanulmányi kirándulásokon, színház-, mozi-, múzeum- és könyvtárlátogatásokon vehetnek részt, amelyek a nevelési lehetőségek tárházai.

2.4.3 Innovációs törekvéseink

A 2009/2010-es tanévben átfogó intézményi innovációt valósítottunk meg a TÁMOP 3.1.4 pályázat kapcsán. Ennek keretében bevezetésre került óvodáinkban és iskolánkban a kompetencia alapú oktatás-nevelés. Kompetencia alapú programcsomagokat vezettünk be – szövegértés-szövegalkotás, matematika, illetve szociális és életviteli kompetenciák területén. Az e programban dolgozó pedagógusok (11 fő) igen magas óraszámban vettek részt továbbképzéseken.

Nagy büszkeséggel töltött el mindannyiunkat, hogy a szakmai megvalósítást siker koronázta. A bevezetés következtében iskolánkban megújult a szakmai munka, érdekesebbek lettek a

tanórák, többféle eszközt alkalmazunk a tanítási-tanulási folyamatban. Újfajta tanulásszervezési eljárásokat vezettünk be annak érdekében, hogy tanulóinkat minél jobban felkészítsük a munkaerőpiacon való sikeres alkalmazkodásra, az élethosszig tartó tanulásra.

A pályázat megvalósítása során szerzett tapasztalatokat összegző kiadvány szakmailag színvonalas, ugyanakkor esztétikus is lett. Örvendetes számunkra az is, hogy „jó gyakorlatainkat” a pályázati programot koordináló Heves megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, és Miskolc város pedagógiai intézetei jóvoltából, kollégáink megoszthatták más iskolák, óvodák pedagógusaival.

A 2019-2020-as tanévben intézményünkben bevezetésre került a Komplex Alapprogram első tagozaton, és folytatódik felmenő rendszerben. Célunk a program bevezetésével a végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása, a lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása volt. Azért döntöttünk a program mellett, mert ennek révén az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájárulhatunk a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. A módszer bevezetése magával hozta a tanulástámogató módszertan alkalmazását, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés, melynek segítségével képessé válhatnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra. Iskolánk minden pedagógusa elvégezte a program alkalmazásához nélkülözhetetlen továbbképzéseket. Minden alprogram vezetéséhez legalább két pedagógusunk végezte el a szükséges képzést.

Nagy öröm számunkra, hogy ebben a tanévben Élmenysuli címet kaptunk. Úgy érzem, ez fontos értékmérője az eddigi megvalósításunknak.

Boldog iskola címre már második alkalommal pályáztunk és nyertünk. A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programja a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan, amelynek hatékonyságát az ELTE PPK empirikus kutatásokkal igazolta. A program mind a tanárok, mind a gyermekek lelki jóllétével foglalkozik, sőt a szülők bevonására is lehetőséget nyújt. Jó kiegészítője az iskolai munkának, hiszen segítségével lehetőség nyílik arra, hogy a hagyományos tudásmegosztást és az életben szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk.

A programban a második osztály tanulói vesznek részt. A Boldogságórák megvalósításában nagy segítséget jelentenek a tavalyi évben a Salgótarjáni Tankerületi Központ támogatásával

megvásárolt Boldogságóra munkafüzetek. Várhatóan egészen negyedik osztályig elkísérnek bennünket a kiadványok.

Nagyon szeretnek részt venni a gyerekek a programban. A program a tanév minden hónapjában olyan témát jár körül, amely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és a folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti.

2.5 Kapcsolatrendszer

Az iskola legfontosabb partnerei a tanulók és szüleik. Az ismétlődő partneri igénymérések jól működő, többnyire pozitív tanár-diák kapcsolatáról adtak visszajelzést, ami természetesen nem azt jelenti, hogy nincs már tennivaló ezen a téren.

Az utóbbi években kiegyensúlyozottan, jól működik a DÖK, melynek egyik oka, hogy a gyerekek megszokták a tevékenységet, ugyanakkor az is tény, hogy ebben az életkorban a DÖK csak erőteljes nevelői irányítással működtethető. A segítő pedagógus sok energiát és időt fordít erre a munkára.

A szülők többsége kevésbé támogatja a tanulást, ugyanakkor kezdenek aktív részesei lenni a különböző rendezvényeknek, programoknak, hatékony segítők lenni abban, hogy a digitális oktatás során online, valós idejű, jelenléti órákat tudjunk tartani. A pedagógusok számíthatnak segítségnyújtásukra és a kapcsolat során igyekeznek megnyerni a szülőket a gyermekeik tanulmányainak támogatására is.

A településeink önkormányzataival való együttműködés közvetlen, mindennapos. Támogatják tanulóink utaztatását rendezvényekre, versenyekre, színházlátogatásra. Tehetséges tanulóink jutalmazásában is részt vállalnak időről-időre. Biztosítják a Faluházat számunkra ingyenesen minden olyan alkalommal, amikor a rendezvény helyszínéül nem elegendő iskolánk aulája. Tanulóink a községi ünnepeket színvonalas műsorokkal színesítik.

Intézményünk az Eszterházy Károly Főiskola partnerintézményévé vált a tanári mesterképzésben 2010-ben, jelenleg egy gyakorlatvezető mentortanára van az iskolának.

Az intézmény széles kapcsolatrendszerébe tartozik a ceredi Ars Longa Művészeti Egyesület, a Tarnamenti Hagyományőrző és Kulturális Egyesület, a Gyermeklánc Alapítvány, a Hibó Tamás Művészeti Iskola, a SÁIK, az Almágyi Alapiskola, a Nógrád Megyei POK, továbbá azok a középiskolák, ahol volt tanítványaink tanulmányokat folytatnak.

Iskolánk nemzetközi kapcsolatot épített ki az I Ku BeZ Arbeiterkultur-und Bildungsverein Nemzetközi Kulturális és Munkakultúra Szervező Egyesülettel. Tanítványaink közül a korábbi években évente Németországban tölthettek a cserekapcsolat jóvoltából egy élményekben, tanulásban gazdag hetet.

Intézményük Vöröskeresztes Bázisiskola. Élő kapcsolatunk van az országos szervezettel. Akcióikban rendszeresen részt veszünk, a szellemiséget, amelyet képviselnek, elfogadjuk és lehetőségeinkhez mértén támogatjuk.

3. Fejlesztési elképzelések

3.1 A működést meghatározó elvárások

Egy intézményi program fejlesztésének valóságos szükségletekre és feltételekre kell épülnie, hiszen mindegyik még erőteljes befolyással bír az adott társadalmi környezet és a különböző szabályozási rendszerek együttese.

Gyorsan változó világunkban már nem beszélhetünk lezárt, biztos tudás megszerzéséről, a folytonos tanulásra, tudásszerzésre, a megszerzett ismeretek minél szélesebb körű alkalmazására kell felkészíteni a diákjainkat. Mindez a pedagógusoktól is újfajta szemléletmódot, új tanulásszervezési stratégiákat igényel, és szükség van a módszertani kultúra folyamatos megújítására is.

A pedagógiai feladatok ellátása akkor lehet eredményes, ha intézményünk rugalmas, tanulószervezetként működik, ha figyelemmel kísérjük a közoktatás jelenére és jövőjére ható

nemzetközi és hazai tendenciákat, a környezetükben végbemenő makro- és mikrostruktúrák változásait, és képesek vagyunk kreatív módon, gyorsan reagálni az új kihívásokra.

Úgy gondolom érdemes néhány gondolatot felvázolni azokról a társadalmi folyamatokról, tendenciákról, amelyben a XXI. század iskolái működnek, s egyúttal meghatározzák vagy befolyásolják a szakmai munka mibenlétét, kereteit.

Az oktatási intézmények működését meghatározó társadalmi viszonyok jellemzői:

- ✓ Az információs és kommunikációs technológia térhódítása, eszközrendszerének robbanásszerű fejlődése kihívást jelent a közoktatásban és a munkaerőpiacon.
- ✓ Felértékelődik a tehetség, a kreativitás, ugyanakkor a növekvő leszakadó réteg iskoláztatási problémái együttesen feszítik a társadalom és az oktatás napi gondjait.
- ✓ Az elszegényedés az érintett családokon túl az intézmények falain belül is megjelent, fokozott segítségnyújtásra, odafigyelésre ösztönözve az ott dolgozókat.
- ✓ Változó értékek generálódnak a társadalomban, amelyek befolyásolják a családi és iskolai nevelés közötti egyensúlyt.
- ✓ Fokozódik az igény az oktatás, az eredményességének kimutatására. Ebből adódóan szükségszerűvé vált a fejlesztést, a felzárkóztatást segítő eszközrendszer, illetve programok megújulása.
- ✓ A gyermeklétszám csökkenésével az intézmény létjogosultsága megkérdőjeleződhet.
- ✓ A pedagógushiány miatt az alapfeladatok ellátása veszélybe kerülhet.

Napjaink oktatási rendszerének egy állandó eleme van, ez pedig a folyamatos változás. Mindez természetesen megjelenik a jogszabályok szintjén, sokszor egymással nem tökéletesen összehangolt szabályozás nehezíti a munkát. A pedagógusnak ahhoz, hogy megfeleljen a mai kor követelményének tudása folyamatos megújítására van szükség.

Köztudott, hogy napjainkban már mások a diákok, a szülők, mint egy évtizeddel, vagy akár jó néhány évvel ezelőtt. A tekintélyen alapuló tisztelet már a múlté, a pedagógust is csak akkor övezi elismerés és megbecsülés, ha tevékenységével kivívja azt. Mindezt csak következetes

munkával, a gyermeki személyiséget tisztelő magatartással lehet elérni. Természetesen ez nem könnyű feladat, hiszen nem is lehet megfelelni teljes mértékben a ránk bízott gyermekeknek, illetve szüleiknek, de mindenképpen törekedni kell erre.

A sikeres iskola jellemzőit a különböző szakirodalom alapján az alábbiakban összegezhetjük:

- Fejlett interperszonális kapcsolatok: tanár diák viszony, emberi kapcsolatok rendszere
- Hatékony konfliktuskezelés
- Teljesítményorientáltság, a tanulói tevékenység folyamatos ellenőrzése, értékelése
- Önfejlesztő nevelőtestület
- Szakszerű és törvényes működés
- Takarékos gazdálkodás

A vezetői program meghatározásakor figyelembe vettem a köznevelés jogszabályok szintjén megjelenő elvárásait, a fenntartó által 2020-ban elfogadott Pedagógiai Programot, és nem utolsósorban a kollégák véleményét.

3.2 Szakmai célok, értékek

A Pedagógiai programban kiemelt célok: Az alapkészségek fejlesztése, tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni képességfejlesztés, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatása, és nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megvalósítása.³

„A dokumentum a továbbiakban az alábbi célokat részletezi:

- *az iskola oktatómunkájának célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk, iskolánknak meg kell alapoznia a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,*
- *életmodellt adunk, értékeket közvetítünk, megteremtjük a nevelés és oktatás egyensúlyát,*
- *a tervszerű munkánkkal fejlesztjük a tanulók alapkészségeit, számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújtunk,*

³ Az iskola pedagógiai programja

- megismertetjük tanulóinkat nemzeti kultúránk és történelmünk főbb eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- diákjainkkal elsajátíttatjuk az egyéni tanulás módszereit, a képességeik alapján elvárható, helyi tantervben megjelölt követelményeket,
- a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre neveljük tanítványainkat,
- segítünk diákjainknak észrevenni és érzékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- kialakítjuk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáit és helyes formáit,
- az iskolában minden tanulónak esélyt adunk mindenkori lehetőségeinknek megfelelően szociokulturális hátrányainak leküzdésére,
- a kiemelkedő képességű tanulóinknak lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakoztatására,
- kialakítjuk diákjainkban a környezettudatos magatartást, az egészséges életmód igényét.”

A Vezetői programban az alábbi célok kaptak prioritást:

1. **Az idegen nyelv ismerete:** ennek érdekében az idegen nyelvi szaktanterem nyújtotta lehetőség minél szélesebb körű kihasználása.
2. **Informatika-oktatás fejlesztése.** Ez egyrészt a tanulók alapvető számítástechnikai képességeinek fejlesztését, továbbá az informatikában rejlő, az oktatás mindennapi feladatainak elvégzését segítő tevékenységet jelenti. Ennek érdekében minden szaktanterem és tanterem a meglévő informatikai rendszer továbbépítése révén rendelkezzen számítógépes modulokkal, amelyek internet kapcsolatokkal ellátva, az iskolai munkát, a tanítási-tanulási folyamatot hatékonyabbá teszik, ezáltal a tanulók digitális kompetenciáit fejlesztik.
3. **A személyiség-és közösségfejlesztés egymást segítő, erősítő hatásának kihasználása. Fegyelmezési problémák megoldása.** Az megújult intézmény megóvása, tisztaságának megőrzése, felelősségvállalás az értékek védelme érdekében.

4. *Egészséges életmódra nevelés: ennek érdekében a jól felszerelt tornaterem kihasználtságának optimalizálása, illetve a norvég pályázatban megalakult egészséges életmódra nevelés munkacsoport munkájának támogatása, az általuk szervezett Egészség-hét program továbbélésének biztosítása.*
5. *Fenntarthatóságra nevelés, mint alapérték eszközeinek felhasználása a személyiség- és közösségfejlesztés érdekében.*

Az Id. Szabó István Általános Iskola sajátos céljai, elvei:⁴

- *„Névadónk szellemi örökségének ápolása, intézményünk hagyományainak megőrzése.*
- *Az általános és széles alpműveltség biztosítása, az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának növelése*
- *Az intézményen belül szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése*
- *A tanulók képességeinek, kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése*
- *A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése*
- *A tehetséges tanulók felismerése, célirányos egyéni fejlesztése, személyes karrierlehetőségeik megalapozása.*
- *A hátrányos helyzetű tanulók támogatása, fejlesztése, IPR alkalmazása*
- *A Komplex Alapprogram alkalmazása és folyamatos bővítése a sikeres továbbtanulás érdekében.*
- *Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása.*
- *Tanulóink személyiségfejlesztése érdekében intézményünk széleskörű kapcsolatrendszerének megőrzése és fejlesztése.*
- *Céljaink pedagógiai munkánkban összekapcsolódnak és egymást erősítik, ars poeticánk középpontjában a pozitív megerősítés áll.”*
- *Fontos célkitűzésünk, hogy tanulóink nyitottak legyenek a különböző kultúrák felé. Ennek érdekében magyar nyelvű roma/cigány nevelést-oktatást valósítunk meg és szlovák népismeretet tanítunk.*

⁴ Az iskola pedagógiai programja

Személyes meggyőződésem, hogy olyan iskolában jó dolgozni,

- ☺ ahol a tanulók, és az ott dolgozók jól érzik magukat,
- ☺ ahol minden pedagógus azon munkálkodik, hogy tanítványai értelmi képességeit, személyiségét legjobb tudása és képessége szerint fejlessze,
- ☺ ahol a gyermek nem csupán alanya a pedagógiai munkának, hanem tevékeny résztvevője is,
- ☺ ahol a tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermek is sikereket érhet el,
- ☺ ahol a gyermekközpontú szemlélet nemcsak szólam, hanem életforma,
- ☺ ahol bátorítást kap a kezdeményezés és az alkotó munka,
- ☺ ahol a problémák keletkezésekor közösen keressük a megoldási lehetőségeket, és meg is oldjuk azokat,
- ☺ ahol a szülők is aktív részesei a közös munkának, elégedettek a nevelő-oktató munkával.

Nevelőtestületünk felelősséget érez a jövő nemzedékéért. A gyermekek érdekeit képviselve arra törekszünk, hogy megerősítsük azt a gondolatot: a megszerzett tudás hatalom, a megszerzett tudás örök, és a legfontosabb érték.

Céljaink és feladataink megvalósítása érdekében olyan feltételeket és tevékenységeket biztosítunk, melyek elősegítik, hogy tanulóink kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve önismeretüket.

Célunk és feladatunk, hogy iskolánk végzős diákjai a nyolcadik osztály végére a Helyi tanterv által az összes műveltségi területen előírt követelményeket a saját képességeik szerint optimálisan és a későbbiekben is kimutathatóan tartós eredménnyel teljesítsék. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a következő iskolafokon megállja a helyét. Tanulóink ismerjék a kulturált viselkedéshez, a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, s alakuljon ki bennük elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjükét illetően.

A célok ütemezése

Rövid távú célok

1. A tehetséggondozás eredményeinek megőrzése differenciált fejlesztéssel, a felzárkóztatás segítése az IPR alkalmazásával, az eddigi tevékenységek folytatásával.
2. A Komplex Alaprogram alkalmazása.
3. Az oktatás tárgyi feltételrendszerének, eszközrendszerének folyamatos biztosítása, az esztétikus környezet fenntartása, megújítása.
4. Az épület újszerűségének megóvása, rongálások hatékony szankcionálása, fegyelmezési problémák csökkentése.

Középtávú célok

1. A Komplex Alaprogram alkalmazásával, a módszertani kultúra gazdagításával, IKT eszközök alkalmazásával az eredmények megőrzése.
2. IPR alkalmazása.
3. A fenntarthatóságra nevelés módszertanának folyamatos bővítése, az Ökoiskolai munkaközösség munkájának eredményeként az Ökoiskolai cím folyamatos megőrzése.

Hosszú távú célok

1. Az iskola önálló arculatának, specialitásának kialakítása.
2. Integráció szakszerű megvalósítása az inkluzív pedagógiai szemlélet erősítése. A tantestület módszertani eszköztárának megújítása, megfeleltetése az elvárásoknak megfelelően.
3. A Pedagógiai program szerinti működés megvalósítása, a helyi tanterv végrehajtása, beválás vizsgálata.
4. Pedagógiai műhelymunkák, saját innovációk fejlesztése.
5. Az iskolai élet- és munkakörülmények lehetőség szerinti optimalizálása.

3.3 A célok eléréséhez kapcsolódó feladatok

- A színvonalas alapfeladat ellátásának, a tanulók képességfejlesztésének, az ismeretek elsajátításának, a továbbtanulás szilárd megalapozásának minden más tevékenységgel

szemben prioritást kell kapnia. Ez elsősorban tanórai keretek között zajlik, ezért a tanóra védelme minden pedagógus alapvető feladata.

- Kiemelt figyelmet kell fordítani a kulturális eszköztudás (olvasásértés, matematikai műveletvégzés, informatika) biztos elsajátíttatására, a folyamatos méréseken alapuló fejlesztésre, az idegen nyelvtudás, a digitális kompetencia hatékony alapozására.
- Továbbra is élni kell a művészeti nevelés adta lehetőségekkel, fel kell használni mindazon eszközöket, amelyek hozzájárulnak a tanulók személyiség fejlesztéséhez, jellemformálásához.
- Fontos a képességekhez mért optimális teljesítmény elérése minél több tanuló esetében, törekedni kell az egyenlő esély biztosítására, a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő diákok megsegítésére.
- A nevelés, a nevelőmunka eddig is fontos célja volt az intézménynek, továbbra is van tennivalónk az értékek megőrzése, a fejlesztendő területeken szükséges továbblépés terén.
- Alapvető feladatnak tartjuk az újszerű belső értékelés hatékony működtetését, a munkaközösség munkájának segítségét, támogatását.
- A teljesítmény megtartásához, a további fejlesztéshez, a magatartási problémák kezeléséhez elengedhetetlen az állandó megújulás, az új tudástartalmak elsajátítása, saját képességeink fejlesztése, különös tekintettel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és az SNI tanulók nevelésére (a hatékony tanulási technikák, tanulási módszerek megismertetése, gyakorlása, resztoratív konfliktuskezelés).
- A pedagógiai eszköztárunkban az elfogadás, a tolerancia, a pozitív megerősítés, a dicséret és az elismerés a tanulók motiválása, sikerélményhez juttatása kell domináljon. Lényeges a pozitív problémamegoldó készség és kultúra gyakorlatának erősítése.
- Fontos, hogy team-munka és az egymástól való tanulás igénye jellemezze a kollégák együttműködését, a szakmai munka kereteit.
- A Diákönkormányzat működtetésével a tanulói érdekérvényesítés, az önkormányzás biztosítása mellett e szervezet vállaljon aktív szerepet a viselkedés és magatartás-kultúra fejlesztésében a pozitív helyi közvélemény formálásában, alakításában.

A fenti feladatokat a mindenkori éves munkatervben szükséges ütemezni.

3.4 A szervezet hatékony működését szolgáló célok, feladatok

- A folyamatosan változó személyi feltételek, alacsonyabb tantestületi létszám figyelembevételével a szervezeti kereteknek megfelelően át kell tekinteni a feladat-és hatásköröket, egyenletesebb feladatmegosztást kell biztosítani.

Ehhez átlátható, tiszta viszonyokra, közösen kialakított és elfogadott normákra és azok betartására van szükség. Olyan munkamegosztásra, amelyben mindenki érzi, hogy fontos tagja a közösségnek. Ezt az egyes munkafolyamatok, feladatok rendszeres értékelésével, a sikerek és kudarok közös elemzésével, valamint a kollégák egyéni teljesítményének értékelésével kívánom erősíteni. Amennyiben erre lehetőség nyílik, a teljesítményértékelés eredményének megfelelő anyagi elismerésben is örömmel részesíteném kollégáimat.

- A szakmai munkaközösségek munkájának segítése, a vezetők szerepének megerősítése, hatékony bevonásuk a döntés előkészítő folyamatokba.
- Szükség szerint módosítani szükséges belső értékelési rendszerünk kulcsfontosságú folyamatait, pontos tervezéssel, gondos előkészítéssel elősegíteni a programok, rendezvények zökkenőmentes megszervezését, lebonyolítását.
- Fejleszteni szükséges a jelenlegi belső információs rendszer működését, fel kell tárni a többoldalú információáramlás és kommunikáció eddiginél hatékonyabb jelenléti és online formáit egyaránt.
- A költséghatékony gazdálkodás érdekében továbbra is fokozott figyelmet kell fordítanunk a takarékosági szempontok érvényesülésére, valamint a bevételi lehetőségek felkutatására.
- Az intézményi működés valamennyi területén használjuk ki a meglévő IKT és egyéb technikai eszközök adta lehetőségeket, ugyanakkor törekedjünk ezek takarékos üzemeltetésére.
- Az alapfeladataink ellátását segítő pályázati lehetőségek kihasználásával és az intézményi működési bevételek növelésével igyekezzünk az iskola fenntartási költségeihez hozzájárulni.

- Értékeink megóvása érdekében fokozott figyelmet kell fordítanunk eszközállományunk szakszerű és biztonságos üzemeltetésére, a szükséges karbantartások elvégzésére.
- A feladat-és hatáskörökhöz delegált ellenőrzési, értékelési funkcióknak fokozottan érvényt kell szerezni, betartatni a megállapodásokat.

3.5 Tárgyi feltételrendszer

Ha egy iskola tiszta, esztétikus és kulturált képet nyújt, akkor ez önmagában is nevelő hatású. Egy szépen felújított, tágas intézmény falai között a pedagógus is lelkesebben tud dolgozni, főleg akkor, ha azzal szembesül, hogy személyes kéréseit, elképzeléseit figyelembe véve valósult meg a felújítás.

Vezetőként nagyszerű érzés látni a megújult épületet, amelynek emelkedő falait nap, mint nap figyelemmel kísértem, óriási megkönnyebbülés volt, amikor végre elkezdődtek a munkálatok, és még nagyobb, amikor a megújult iskolába beköltözhattünk 2011 októberében. Végre nem kellett magyarázkodni az épület leromlott állapota miatt, sajnálkozó arcokkal szembesülni. Ma már büszkén vezetem körbe az intézményben vendégeinket, mutatom meg informatika és természettudományos szaktantermeinket, nyelvi laborunkat, kiválóan felszerelt tornatermünket, 14 000 kötetes könyvtárunkat, olvasótermünket, fejlesztő szobáinkat, osztálytermeinket, amelyek interaktív táblákkal, panelekkel, tanulói tabletekkel, laptopokkal, tanulóbarát berendezéssel, tiszta, hívogató térrel várják a tanulókat és a pedagógusokat.

A megújult intézmény felszereltsége az átlagost meghaladó lett. A költségvetésben biztosított kereten túl, pályázatok révén és a szülői közösség egyesületének segítségével tudtuk elhasználandó eszközeinket pótolni, fejleszteni. A 2009-es tanévtől kezdődően jelentősen javult intézményünkben a taneszköz-ellátottság, köszönhetően az Émop, Támop, Efop és a Norvég pályázatban való sikeres részvételnek.

Ezen túlmenően ma minden vezetőnek arra kell törekednie, hogy az intézmény bevétele növekedjen, a bevétel szabadon felhasználható legyen, lehetőleg fejlesztésre, a tanulók érdekeit szolgáló programok anyagi finanszírozására. A nevelő-oktató munkához szükséges taneszközök további beszerzését, folyamatos cseréjét, pályázatok révén folytatni kívánom.

3.6 Kapcsolattartás

A tanulók és szülők

Az iskola legfontosabb „szereplői” a gyermek és az ott dolgozó munkatársak, illetve a szülők. Az iskola és a szülői ház között kialakított fejlődő kapcsolatot a továbbiakban is tovább kell építeni, lehetőség szerint továbbfejleszteni.

Állami fenntartású és működtetésű közoktatási intézmény vagyunk. A jó színvonalú, minőségi oktatás-nevelés biztosításával a szülőket még inkább partnerünké tudjuk tenni. Ezért fontos feladatnak érzem, hogy a Szülői Közösség segítségével a szülőket is megismertessük munkánk hátterével, körülményeivel. Érezzék, hogy figyelünk gyermekére, és mindent megteszünk azért, hogy a legtöbbet hozzuk ki belőle. El kell fogadtatni viszont azt a tényt is, hogy a sikerhez minden érintett résztvevőnek tenni kell a kötelességét, így a tanulóknak és a szülőknek is.

Az előző évekhez hasonlóan a tanulás támogatása mellett továbbra is építeni kell a szülők segítőkészségére, együttműködésére a különböző rendezvények programok szervezése és a digitális oktatás kapcsán is. Ugyanakkor az is tény, hogy konfliktusok, nézeteltérések is lehetnek, illetve vannak a pedagógus – szülő kapcsolatában, melyet elsősorban a meggyőzés módszerével, esetmegbeszélő fórumok szervezésével célszerű csökkenteni vagy feloldani. Fontosnak tartom, hogy a vezető szükség szerint segítsen a nevelőnek a konfliktushelyzetek kezelésében, vegyen részt az esetmegbeszéléseken.

A tanulók

Az egész vezetői program Róluk szól. Arról, hogy mit és hogyan teszünk, tehetünk, ahhoz, sikeres legyen az előmenetelük, a későbbi életük, továbbá érezzék jól magukat az iskolában. Az intézményben szegregációmentességre és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése törekszünk.

3.7 Irányítás

Tantestületünk érett közösség, igényli a döntések előkészítésében való részvételt, a problémák nyílt és őszinte megbeszélését.

E rendszerben is továbbfejlesztendő területnek tartom a vezetői megbeszélések kibővítését a munkaközösség vezetőkkel, mivel a jelenlegi helyzetben a kétfős vezetésnek szüksége van a középvezetők bevonására, segítségére. Mindig törekedtünk megalapozott döntéseket hozni, de előfordult, hogy változtatni kellett a korábban egyeztetett programokon, elsősorban objektív okok miatt. Kulcskérdés hogy feladatainkat a rendelkezésre álló emberi erőforrások figyelembevételével tervezzük, ami sajnos egyre nagyobb problémát okoz.

4. Záró gondolatok

Napjainkban a vezetői szerep jelentősen átalakult. Reményeim szerint ez a szerep a jövőben nem korlátozódik a szerény anyagi erőforrás felhasználására, az intézmény szakszerű és törvényes működtetése tekintetében nagyobb szabadsága lesz a vezetőknek.

Ma azt az intézményt értékeli a környezet, amely képes a tanulók, a szülők, a falvaink lakosai, a szűkebb társadalom számára is értékelhető formában bemutatni teljesítményét, erősítve ezzel a pozitív véleményt.

A közoktatásban való feladatvállalást – annak minden szintjén – hivatásnak, szolgáltatnak tekintem. Nem a beosztás, sokkal inkább a tevékenység melletti elkötelezettség motivál az intézmény vezetésének folytatására.

A jelenlegi nehéz körülmények ellenére a szakmai optimizmusom arra ösztönöz, hogy intézményünk helyzetének alakulásában pozitív perspektívát lássak, amelyért érdemes küzdeni, a nehézségeket felvállalni. Ennek érdekében igyekszem továbbra is mindent megtenni, amennyiben magam mellett tudhatom munkájukat hivatásként megélő, elkötelezett kollégáimat – hiszen az előttünk álló, minden bizonnyal nem könnyű években csak összefogással, közös akarattal, egymást segítve tudjuk feladatainkat teljesíteni. Hiszek a csapatmunka, a közös bölcsesség, a vitában kiérlelt, konszenzuson nyugvó döntések erejében.

A megújult intézmény birtokbavétele tizedik évében is úgy érzem, hogy az eddigi eredményekre, megőrzendő értékeinkre alapozva képesek vagyunk továbbra is szép sikereket elérni, és megküzdeni a nehézségekkel is.

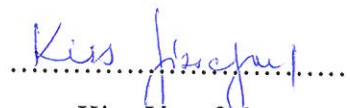
Vezetőként szeretném elérni, hogy intézményünk az elkövetkező öt évben is sikeres legyen, kiváló kollégáim eredményes munkáját partnereink elégedettsége és az intézményünk megmaradása igazolja vissza.

Ezen gondolatok jegyében nyújtom be pályázatomat és bízatom munkatársaimat a közös munka folytatására.

*„Ismerjétek el, hogy a tökéletesség nem létezik,
de mindenfajta teljesítményből van csúcsteljesítmény.
Elégedjétek meg azzal, hogy efelé töreksetek.”*

Selye János

Cered, 2021. március 14.

Kiss Józsefné